

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 19.08.2026 r.

Dyplom traci na znaczeniu, praktyczne umiejętności zyskują. Analiza PARP omawia najnowsze raporty o rynku pracy

Czerwiec był kolejnym miesiącem 2026 roku, w którym odnotowano spadek bezrobocia w Polsce, chociaż odsetek osób nieposiadających stałego zatrudnienia pozostaje wyższy niż rok temu. Autorzy najnowszej odsłony raportu „Rynek pracy, edukacja, kompetencje” Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) wskazują także na przytoczony w omawianych publikacjach stopniowy spadek znaczenia wyższego wykształcenia i towarzyszącą mu zmianę kompetencji wymaganych przez pracodawcę.

Główny Urząd Statystyczny (GUS) podał, że w czerwcu zanotowano spadek bezrobocia o 0,1 p.p. do poziomu 5,8 proc. Kontynuacja trwającego od kilku miesięcy trendu spadkowego nie oznacza jednak zmiany w ujęciu rocznym: w ubiegłym roku odsetek osób bez stałego zatrudnienia był o 0,7 p.p. niższy.

W czerwcu 2026 r. zgłoszono do urzędów pracy 34,9 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. To co prawda mniej niż w roku ubiegłym, ale ze względu na zmianę metodologii liczenia dane te nie powinny być porównywane r/r.

Dostępność ofert wyraźnie różniła się w zależności od regionu. W skali kraju na jedno wolne miejsce zgłoszone do urzędu pracy przypadało średnio 21 zarejestrowanych bezrobotnych. Najniższy wynik odnotowano w województwie opolskim – 12 osób na jedną ofertę. Na drugim krańcu zestawienia znalazły się województwa podkarpackie, łódzkie i lubelskie – po 37 osób na jeden wakat.

Rynek pracy silny, ale niepewny

Autorzy raportu przytaczają wnioski zawarte w publikacji Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju „OECD Employment Outlook 2026: Geographic Disparities in Jobs and Incomes”. Wśród zawartych w niej wniosków wskazano na relatywnie dobrą kondycję rynku pracy państw zrzeszonych w ramach organizacji. W pierwszym kwartale 2026 r. średnia stopa zatrudnienia osiągnęła rekordowe 72,1 proc., a stopa aktywności zawodowej, mierzona jako stosunek osób aktywnych zawodowo do ogółu ludności, wyniosła 76,7 proc.

Raport OECD wskazuje jednak na pojawienie się sygnałów słabnięcia tej pozytywnej tendencji. Mediana stopy bezrobocia w państwach OECD zwiększyła się z 5,4 proc. w maju

2025 r. do 5,7 proc. w maju 2026 r. Oznacza to, że w połowie analizowanych krajów wskaźnik był niższy, a w połowie wyższy od tej wartości. Wzrostowi bezrobocia towarzyszyło spłaszczenie dynamiki zatrudnienia oraz spowolnienie wzrostu aktywności zawodowej. Zdaniem autorów publikacji OECD są to sygnały, że rynek pracy – mimo zachowanej odporności – wchodzi w okres większej niepewności.

Jednym z przejawów sytuacji na rynku pracy jest także napięcie, mierzone liczbą wakatów na jednego bezrobotnego. Polska była jednym z pięciu krajów (poza Estonią, Portugalią, Słowenią i Hiszpanią), w którym wskaźnik ten w pierwszym kwartale 2026 r. był większy niż rok wcześniej. W znacznej części analizowanych państw napięcie na rynku pracy malało. Większa liczba miejsc pracy w przeliczeniu na jedną niezatrudnioną osobę może oznaczać większy wybór dla kandydatów. Dla pracodawców jest to jednak sygnał, że znalezienie pracownika o odpowiednich kompetencjach może stanowić wyzwanie.

Słabsza siła dyplomu

Autorzy publikacji OECD porównali wyniki dwóch edycji międzynarodowego badania kompetencji dorosłych PIAAC: prowadzonych w latach 2011–2018 oraz 2022–2023. Dane sugerują, że słabnie siła związku między liczbą lat edukacji a szansami na zatrudnienie i wysokością wynagrodzenia. W odniesieniu do samej szansy posiadania pracy (w przeciwieństwie do bycia bezrobotnym) siła tego związku osłabła średnio o 0,7 p.p.

W przypadku Polski, a także Estonii, Irlandii i Słowacji spadek był znacznie większy i wyniósł około 2 p.p. Zmiana „siły” dyplomu na rynku pracy może wynikać z kilku kwestii. Jak wskazuje OECD, w latach 2022–2023 rynki pracy były bardziej napięte niż podczas poprzedniej edycji badania, dlatego osobom o niższych kwalifikacjach łatwiej było znaleźć zatrudnienie. Jednocześnie, rosnąca powszechność wyższego wykształcenia wśród młodszych roczników spowodowała, że tytuł licencjata, inżyniera lub magistra traci na znaczeniu. Co więcej, według OECD, część zadań wykonywanych wcześniej przez wysoko wykwalifikowanych specjalistów mogą dziś realizować także osoby o niższych kompetencjach poznawczych, korzystające z technologii cyfrowych i narzędzi sztucznej inteligencji.

Zmiana ta przesuwą punkt ciężkości z samego poziomu wykształcenia na umiejętność wykorzystywania wiedzy w praktyce. Jako kompetencje zyskujące na wartości wskazano samodzielność, zdolność do współpracy, podejmowania decyzji i zarządzania zespołem. Formalna edukacja pozostaje istotna, ale coraz częściej stanowi ona punkt wyjścia do rozwoju umiejętności w trakcie całej kariery zawodowej.

Link do pełnej wersji raportu znajduje się na stronie: [Rynek pracy, edukacja, kompetencje \(lipiec 2026\)](#).

Raport przygotowany w ramach projektu pozakonkursowego FERS pn. „Rozwój i doskonalenie systemu sektorowych rad ds. kompetencji”.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 PARP
Grupa PFR